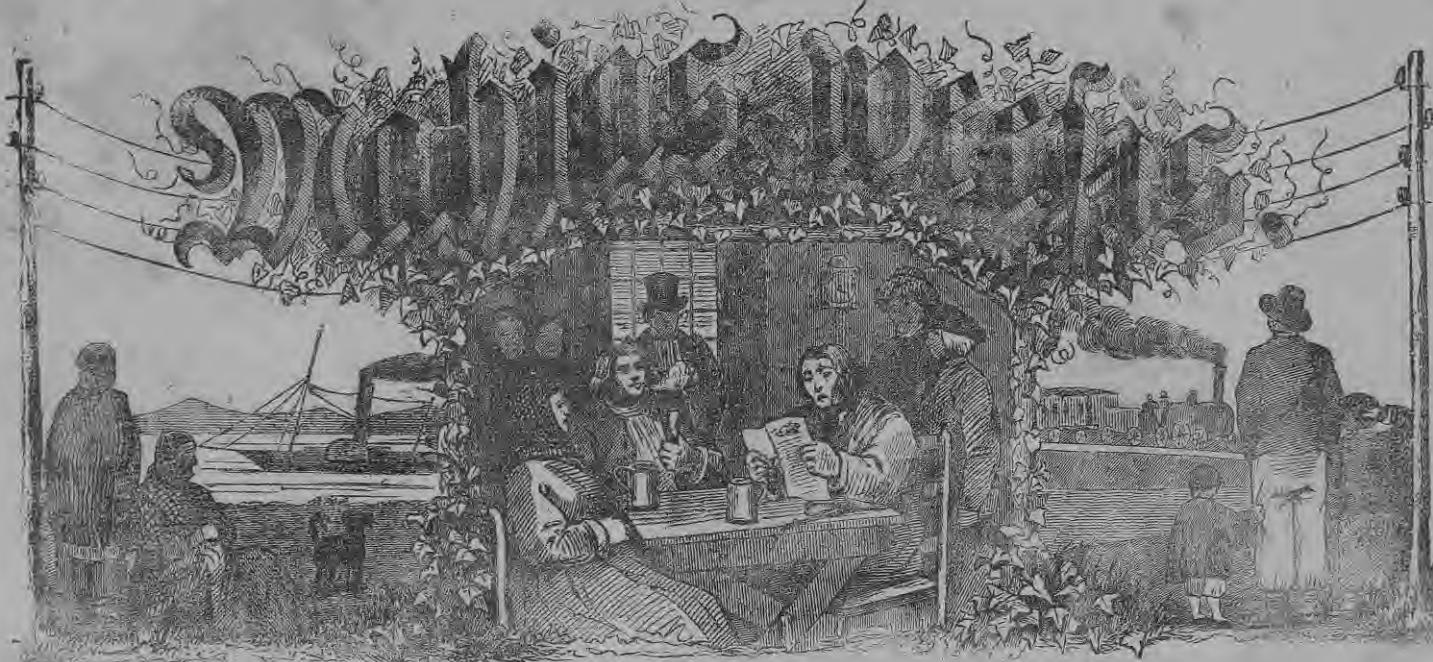

Ar pahha wissuschehliga augsta Keisera wehleschanu.

Sestdeena, 17. (29.) Merz

Nr. 11.

1873.

Massa par gaudi: Mahjas weesis 1 rubl., pastes nanda 60 kopek.

Rahdita jā.

Gekschsemmes ūnnes. No Rihgas: Keisers Widz, gubernatoru ūne-
mīc. No Ruhjenes: grahmata-beedribas gadda spekti. No J. Karris-
muščas: puſis, kas pulſtenu pataiſijis. No Rehwales: patwehrums
zeetumneku behreneem. No Dinaburgas v.: pahr laipitajem. No
Rehbergas: pahr Keiferenes reiſochann, — Persijas ſchakla reiſo-
chana un pahr ſikhou. No Tulas g.: pahr meteori. No Woſ-
kreſenkas: pahr nelaimi zaur trakku willu. No Archangelskas: pahr
jommes tribz. No Pohku ūnmes: pahr Uſchigancem.

Ahrfemmes ūnnes. No Wahzijas: pahr dasnizas un basnizas
maru. No Schweižijas: ſtrids ar preſteereem. No Franzijas: pahr
tarra ſlaħdes allihdinachdanu. No Spanijas: dumja ūnnes. No
Konstantinopeles: pahr to preiſchklaromo Betlemē. No S.-Amerikas:
Oranta vald.-ſneheki. No Amerikas: wehrgu-turretoji Kubu-f.

Jaunakas ūnnes.

Latweefdu lihgo-ſwehki. Rihgas Latweefdu labdarrifchanas beedr.
un wianas darbi 1872 gadda. Nongoroda vee Luban ſianzijas pahr-
dobbamas moi iznobojamas mahjas. Schwarza funga benefize.
Peelikumi. Trūhte. Graudi un ſedi.

Gekschsemmes ūnnes.

No Rihgas. Augstais Kungs un Keisers
ſwehtheen tai 11tā Merz Widsemmes gubernatoru,
generalmajoru baron von Wrangel, ſawā preiſchā
laids un ūnehmis.

No Ruhjenes. Vehrn 30tā November ſchahs
draudſes grahmata-beedriba un ſloħlas ſapulze gadda-
ſwehktus noſwehtijuschi Ruhjenes-Ternei pagasta
mahjā. Katram celuhgtam weefam bijis wehlehts bes
wiana familijs wehl 2 wiħreſchus un 2 ſeeweeteſ ſiħds
eewest, kurru wahrdi jaleef grahmata eeraſtſtiht un
pahr kurru uſweschanoħs eeweddejam ja-atbilo. Kat-
ram wiħreelim bijis jaħħafha 1 rublis, bet ſeewe-
tehm neħħa. Bijis arr brangs muſiħlis apgaħdaħts,
ta, ka jaunelli un jaunelles warrejuſchi weikli ar
dantscheem paluſtees. Starp weſeem bijuschi da-
ſchi no taħleneſ naħfuſchi. R. M.

No Jaun-Karris muſiħas, Widsemme.

Schahs walſtes Wezz-Lange mahjā dſiħwo puſis
Anz Lihdum mahrdā, un kas irr wairak nela 21
gaddus wezz. Schis puſis preiſch pahri gaddeem
pataiſijis ſeenas-pulſtent iħri no ſohka ween, per
ka dſelſes wairak naw ſlaħt, ta tik tas uſkarramais
ahħis. Ar duħziti tas wiffus rattus isgreſis. Schodarbu
wina ſtrahdajis tad, kaf zitti gullejuschi. Pulſtenis
tagħad jau diwus gaddus eiſoħt arween
riſtigt, ta tħas mahjas ſaimneels man to leezin-
jies. Leelaki gan effoħt tee ratti, ne ta zittem pulſ-
teneem, bet tas tik tadeħħi, ka ar duħziti newarre-
jis tik fmalki isgreſt, ta buhru taħbi, ta mifna
ratti. Stundu fittejs arri fħim pulſtenim ne-
effoħt; bet tagħad wina ſtrahdajis taħbi, kaf
rauðiſchoħt arri stundu fitteju peetaſiħt. Wina ſtrahdajis
arri fataiſoħt pulſtenus zittem, kas wianam pree-
ness. Proħwejis arri klarineti istaiħħi, bet ta weħl-
ne-effoħt isdwu seħħis. R. M.

No Rehwales. Te kahda firſtene Schachowſki-
Glebow-Streſchnew wahrdā, ſawā pilli eetaiſjuſe
patwehruma weetu preiſch arrestantu behreneem. Te
tils usnemti taħbi behrni, kurru wezzak zeetumā,
lai ſħee behrni tiltu isfargati no taħbi negantibahm,
lo zeetumā dabbu rebseħt un mahjitees. Bet kaf
nu zeetumneku behrni til dawid ne-atrastħos, tad
usnemſchoħt arri us eelu ſakertus deedel edamus behr-
nus, lo til ilgi te paturreſchoħt, kamehr wianu we-
zaklus atraddiħs. Šħee behrni te dabbu ſloħlas
mahjibu no eezel tas mahjas-uſrandiſtajas un tur-
pat arri tils pa-ehdinati.

No Dinaburgas puſſes Latv. awiſes laffam
ſchahdu ūnnes. Tai nakti no Stas us 9tu Febr.

Lauzes kattozu basnizā un mahzitaja muischā laupitaji sawu negantibu pastrahdajuschi. Ap pußnafti laupitaji eelaususchees basnizā, isnehmuschi basnizas sudr. lukturus un zittas leetas, ko tur atradduschi. Kad schis blehschu darbs teem labbi bij isdeweess, tad ap pulst. 2 dewusches us mahzitaja muischu, kur durris wakka atradduschi, itt kluffam eegahjuschi, usmohdinajuschi un safehjuschi wissus deenesta laudis un tad gahjuschi pee mahzitaja, kas bijis fasliminis. Kad tam arr rohkas ar striki bij safehjuschi, tad nehmahs laupiht, ko tik atradda: panehmuschi wissu mahzitaja glabbaßchana bijuschi basnizas un winna pascha naudu, lahdus 500 rublus un labbakahs drehbes. Weens no laupitajeem bijis tik nefarungs, ka mahzitaja pascha drehbes apergehrbees; un kad arri deeneftneekus bij aplausipuschi, tad dewahs prohjam. Blehschi, loi winaus nepasichtu, bij sawus gibmjus aptimiuschi ar lakkateem. Bet schee blehschi bijuschi tahdi, kam wissas weetas sinnamas un kas prassijuschi peyz tahn nau-dahn, ko tas un tas mirdams basnizai atwchlejis, runnajuschi pa freewiski un brihscheem arri pa poßliski.

No Pehterburgas, 12ta Merz. Tē sinnā pahrnahkuse, ka muhsu augsta Keisereene erefsojuſe Neapele. Is Neapeles atkal sinnā, ta Kreevijas augsta Keisereene 10ta (22.) Merz tur erefsojuſe un tāi paschā deena reisojuſe tahtu us Sorrento pilſehetu.

No Pehterburgas sinnā, ta Perſijos schahku jed fehnian us Tiropu pawabbiſchoht lahdī ſimts zilwei un wiſch nenahkſchoht wiſ agrafi, kamehr tad pa Wolgas uppi warreſchoht ar fuggeem braukt, jo wiſch tad ar fuggi us Pehterburgu brauſchoht un lihds 17tam woi 18tam Mai tē palikſchoht, tā, ka no tejenes warreſchaht teefcham braukt us Wihnes izrahdiſchanu. Bet kad ſchahks effoht leels jaſts mihtotaj, tad tē Pehterburgā teekoh leela keiferiſka jaſts isrihloka, kur wiſſi leelmanai heedroſchotees; un tāpat arr Wihne ſchahkam par gohdu leelu jaſti isrihloſchoht, us ka heedroſchotees wiſſi tee walde-neeli, kas tāi laika buhs Wihne. — Perſeſchi paſchi pahr ſchö notiſkum preezajahs un ſafka, ka taggadejs ſchahks pahrlauschoht to ſikkum, kas winau waldineekeem dewis brihw tik ween eelfchpuff walſts rohbeschahm palikt un apgahſchoht to ſehtu, kas ne-laiduſe pee wiinneem eelfchā to gaſmu, zaur ko zittas tautas tik taht wiinneem preefchā ſikkuschaſ. Taggad auſſchoht ir preefch wiinneem zittadi, jauni laik un t. pr.

Wehl no Pehterburgas. Wiſſ karra-ſpehks kam us Kihwu ja-eet karra, jau effoht zetta us tur-reni un Mai mehnest tur aſnahkſchoht. Lampretti Kihweeſchi sinnā, ka arri winau ſataſotees ſā ween ſpehdami, lai warretu Kreeveem atturretees pretti. Effoht sawu galwas pilsfehtu noſtprinajuschi zaur karra-tohneem un us muhreem noſtahdiſuschi 60 leelgabbalus. Ar to nu ſchee grīb mahzitam un iſmannigam Kreewu karra-ſpehklam atturtees pretti.

No Tulas gubernijas. Malowka tāi 24ta Februar ap paſchu pußdeenas laiku laudis bij redje-juschi meteoru, jeb gaſfa-akmian ar daschadu ugguni apſpihdetu, pa gaſtu ſreenam. Akmia lohde rab-dijuschi buht lahdus 4 werſchokus leela un aſte lahdas 3 affis garra. Meteors gan nokrittis ſemmē, bet ſneega nelur newarrejuschi atrast to weetū.

No Moſkoffrenkas Moſkawas awies ſinnā, ka frechtdeena 25ta Februar traſs wilks tur padar-rijis ſeelu nelaimi pee daschahm familiyahm. Paſcha ogrā rihtā ſtarb pulſten 5 un 6, kad zeema laudis patlabban taſſijahs us basnizu eet, ſkrejhijis traſs wilks pa to platto basnizas zeffu, kas jau bij laufchu pilns. Wilks kritta wirſu wiſſeem ko tik fatifka; us tābdu wiſſi ihſa brihdī 7 zilwei ſtilka ſaklahtett, ſtarb kurreem arri atrohdahs appalſch-pre-ſteris (Djatscho) un basnizas kalps. Zeema wezza-lais, kas us laufchu kleegſchanu paſlhā ſteidſees, irr pauiſam waſraf ſakohſts un nahwei tuhwo. Kahda jauna meitene, kas ar ſawahm jaunakahm maſhahm gribbeja no mahjas aiseet, ſtilka no ta wilka tuhlin ſakerta un neschehligi ſaploſhita; jaunakee behrni tik ko paſpehja pa durrih ſtaſkafat eefreht un tābda wiſſe no nelaimes iſfargatees. Ahriſtu paſlhdiſbas gan netruhſti, bet Deers ſum, woi to nelaimi warrehs pilnigi glahbt.

No Archangelskas gubernijas. Kolo pilſehtmeeki 9ta Februar peedſchwoujuschi ſawadu dab-has brihnumu, prohti ſchinni laikā teem ſeetus ſijis ar pehrkon; tas wehl nebuhtu ne kas bijis, bet tur-ſlaht arri ſemme trihzejuſe, tā, ka istabās wissas ſe-tas ſrittuschaſ un gahſuſchahs, tā, ka wiſſi zilwei pahrbihjuschees, ſkrejhjuschi no istabahm ahrā us eelas, — ir funni kaukuſchi lihds; ahrā traſkojuſe wehtra un pehrkon ſuhzis bes galla. Basnizai plihsuſchi muhri un bildes ſrittuschaſ no ſeenahm.

No Wohl ſemmes. Is Warſchawas gubernijas ſinnā, ka tur lahdam apkahrt wasadamam Tſchiganu barram noxemta maſa meitene, ko eefah-kuma turreja par to nosagto Anna Böckler. Lai nu gan ta ne-effoht wiſ ſa Anna Böckler, to mehr to warroht gam tizzeht, ka ſchö noxemto behrnu arr tee Tſchigani ſagguschi. Ta meitene effoht lahdus 5 godduſ wezza, un runnajohi ſtaidri poßliski, pußlihds arr' wahziffi, bet Tſchiganu wallodu ſlikti ween. Behrns taggad no dohls Warſchawā lahdā aplohpſchanas nammā.

Ahrſemmes ſinnas.

No Wahzijas. Tohs ſikkumus, kas lai no-rohbescho laizigas walbiſchanas un garrigas walbiſchanas warru, tautas weetmeeki taggad peenahmuſchi. Firsts Bismarks, grafs Roon un tizzibū minifters Falks ſlihwi pee ſa palikſuschi, ka us preefchū jaunu rohbeschu waijag, un tā arr nu irr is-darrijuſchi. Prettmeeki gan wehl preezajahs, ka ſaikam keifers wehl winaus aſtaſahwefchoht, bet ne-

lä, ir keisers teem lükumeem peekrittis. Tas karschs laizgai waldischana ar garrigo nar nekahda jauna leeta; hija semmes, kür garrigneeki bij tee angstakee waldineeki un til pehz firdigas zihnischanahs winneem tohs grohschus atnehma laiziga waldischana un prohti tad, kad tahds prähligs waldineeks gad-dijahs, kas atsinna, ka preesteru waldischana laiziga buhschana nebuht nederr. Kattolu mahzibas-lükumis bij tahds, ka pahwests effoh angstaks pahr wisseem keisereem un kehnineem. Un ja kahdā weetā reis sawu warru saudeja, tad jau gluhejä atkal us tayda brihscha, kad warreja to mantoht atpakkat. Pahwestineku warra leeliski gähja wairumä neween tais ihstas kattolu semmēs ween, bet arri protestantu semmes, lä Holländē, Anglijā un Seemt-Amerikā; un ja pahwests nebuhtu juttees til warrens, tad jau gan sawu laiku nebuhtu eedrohschinajees tahdu nemaldibas bausli islaist. — Schee jaunee rohbeschü lükumi gan nebuhschoht minna spehlu gluschi nogallinah, bet tam til taks ihstenahs rohbeschas eerahdiht. Kad schurkas kahdā mahjā eeperrinajuschahs, tad taks arr newarohht wis pawissam isdjih, bet tak sawaldirht, ka lai wissu ehku neno-pohsta.

No Schweizijas. Schweizijā Bernes waldischana ar nelausigeem kattolu garrigneeme leela kesa, tadeht, ka schee waldischonas lükumeem pretti arween turrahs pee ta no ammata atzelta bislapa Läschata. Kahdi 97 preesteri ar schweem wahrdeem waldischana pahrmittuschi, ka ta effoh netaisni darriuse, bislapu Läschatu nozeldama un ka winni to mehr buh schoht un buh schoht til pehz ta atlaista bislapa pauehleschanahm ween darriht. Ko nu waldischana darriht ar tahdeem nelausigeem? Nefabijahs wis no winnau pahrmeschana, bet wissus 97 preesterus nozehla no ammata, lai eet kür gribb. Waldischana patte gan nu dohmaja, ka laikam dumpis izelschotces un tadeht daschus farra pulsus isrikloja us kahjam, bet lihds schim wehl nefas neffoh notizzis.

No Franzijas. Is Parises rästa, lä tur laudis gawilejuschi, kad dabbujuschi to sinau, ka Wahzijas farra-spehls schinni paßchä gaddä no winnau semmes aiseeschoht pawissam probjam. Wihriini us weenu kahju lehdamit danzoyuschi un ais leela preeka gan drihs nesinnajuschi, ko dorriht. Sinnams, ka nu Tjehram par to isgahdaschanu leelais gohds un tas nespējī sanemt taks pateizibas, kas tam par to nahk no wissahm Franzijas massahm. Teesa gan, ja wezzais Tjehrs nebuhtu ruhpejees Wahzijai farra-parradus aismalkaht, tad jau til taks nebuhtu tilfuschi. Pebz kontraktes waijadseja til 1875ta gaddä pabeigt tohs parradus aismalkaht, bet winni to isdarra jau 2 gaddus agrak. Tai deenā, kad ta bei-dama norunna pahr parrada-ismalkaschanu un farra-spehla atkahpschanahs no Franzijas norunnata un apstiprinata, no presidenta Tjehra pa telegrafu anahkuse keiscrom Berline pateiziba par to, ka keisers

bijis tik peelaidigs; un keisers tad pasmeedamees teizis us Franzijas wehstneeka: „Kahda apbrihno-jama semme irr juhfu Franzija un kas tai par warren leelu mantas awotu!“ — Sinnams, irr gan ko brihnitees, ka til ihjä laikä til warren leelu nandu warr ismalkaht. Leiz, ka ta 5ta milliarde arr jau effoh fagahdata gattawa. — Pie wissa ta preeka, kas Frantscheem taggad usgahjis, teem — ihpaschi teem prähligakajeem — arr irr weenas leelas ruhpes. Winni sinn, ka kad tee Wahzu fargi no winneem aisees, buhs tuhlin janotaifa pastahwiga waldischana winnas semmē un ka tad jau bes trohksna un juhchanas nepaliks. Kad stahsta, tad republikai gan effoh ta leelaka parteja un tai waijadsechoht wirsrohku paturreht, — bet woi tad taks zittas partejas tä meerigi to pakaus? Gan daschi schlekt par-dejuschi, ka Frantschi tiklo parradus aismalkaju-schi, tuhlin klupschoht Wahzsemmei wirsu ar farru, gribbedami sawu laumu nomasaht un paspehletas semmes daskas atkal atneint, — bet us to wehl newarr wis dohmaht, lai papreefsch aplohpj paschi sawu nammu.

No Spanijas. No turrenes schoreis nelahdas zittas sinnas newarram nest, ka ween tahlas pafchias, ka Karlsti ar sawu negantibu tur plohsahs, dselsu-jeffus samaitadami un zittadu pohtsu darri-dami. Franzijas waldischana Karlosam, kas lihds schim tur usturrejees, pauehlejuse no Franzijas aiseet. — Stahsta arr, ka Spanijas armijas nihlestoht ahrā, jo dauds farra-wihri behgoht us mahjam, fazzidami, ka republikai nepeeklahjotees brihwu zilveku speest sem farra-wihru juhgu. Spanijai gan wehl ilgi tä kahsees, lihds kamehr gaddisees tahds wihrs, kam spehls, firdiba un sapraschana, waldischanas grohschus faturreht stihwi. Don Karlos, tas preesteru falps, gan narw wis tas wihrs.

No Konstantinopeles. To strihdi pahr to preefscharramo Betlemē, waldischana tä isbeiguse, ka likluse noxemt to preefscharramo, ko kattolu no faras galwas tur likluschi un tad no waldischanas pusses tur dohts zits preefscharramaj, lai nu tabm strihdneku partejam ne weenai nedj oħtrai nebuhtu preefscharrha.

No Seemt-Amerikas fabeedrotahm walstehm sinn, ar kahdu leelu gohdu un brangumu 4ta Merz Washington pilsfehtā fwinnejuschi to deenu, kad Grants pa oħtrreis usneħħiñ waldischanas presidente ammatu. Lai gan deena bijuse diktii aufsta ar stipu weħju, to mehr pilsfehtas eelas bijusħas ka preebħas ar laudihm, un weesem, kas laikä nepeeteikuschees, waijadsejis waħkarā braukt us Alsfandrias un Baltimore pilsfehtahm pa nakti pahrgulleħt. Bijuse us plazzi no deħleem buhweta warren leela saħle preefsch danzofchanas; bet tħeegħie danzotaji effoh diktii blifas frittijuschi, jo saħle bijuse aufsta, un tabdu leelu plahnu ħekkni tħak newarr neħħa preekurrinah. Ta leelaka flattischanahs bijuse

ta, kad warren leela garra rinda gohda-nesseju no wissahm brihwawstehm gahjuschi us pilli, presidentu apfweiznacht.

No Amerikas. Kuba fallas wehrgu fainneeli islaidschi tahdu rakstu, ar ko tee griffi sevi attaisnoht un parahdiht, ka nebuhtu wis labbi, kad wehrgi iuhlin tiftu attaisli par brihweem, lai gan sinnams, muhschigi ta newarohrt palikt. Kuba falla effoht kahdi 300,000 wehrgi, kas wehrti 300 millionus dollaru. Kad nu tohs us reis attaisli par brihweem, kad wianu fainneeli buhtoht pohtstā. Winni ween effoht Kubas wakkareju pufi labklaßschana pazehluschi, ta, ka wissa Amerika wairs ohtra tahda semme ne-effoht; un lai gan diwas tresch-dallas Kubas zaur eelschligu nemeeru effoht pohtistas, to mehr Kuba wehl ilgads par 100 millionem dollaru prezzes isfuhtoht us zittahm semmehm. Tadeht wianu paschu, ir to wehrgu un wissas paſaules labbad winneem waijagoht tai wehrgu at-fuabbinaſchanai vretti turretees. Jo kad us reis isahrditu to andeli, kas to peektu dasku zulkura preelfsch wissas paſaules fagahda, kad wissa paſaule to arri fajustu. Kad wehl zaur to, ka wissa wehrgu buhſchana us reis tiftu nozelta, daudis Neegeri paſtli bes wissa darba; tee palaistohs flinkumā un pehdigi fahktu pebz fawus wezzas Afrikaneschu meſchaimu wiſses dſilwoht, zitteem par brefmahm un par pohtsu, — ka jau zittas weetas effoht notizzis. Tadeht buhtoht derrigi, kad latris wehrgu-turretajs par latru fawu wehrgu ilgadda mafsatu 10 dollars, un ar scheem 3 millionem par gaddu warretu strahdneekus pagahdaht no Eiropas, Aſiinas, Indias, Egip̄tes un zittahm semmehm. Us tahdu wiſti kad buhtoht wehrgu-buhſchana pamasitum nozelta un wianu andele ne kahdu ſlahdi nezeestu. — Tam pretti zitti ſafka, ka labbi gan buhtu, kad ta warretu, bet tas jau nela ne-effoht isdarrams un wajadſeſchoht pehdigi te tapat notilt, ka jau notizzis zittur, kur Mellajo affinis mafatas ar Baltajo affinihm.

Jaunakahs ſinjas.

No Berlines, 15tā (27.) Merz. Taggad te daudſina, fa keiſers nebrauſchoht us Pehterburgu reiſoht tahda laikā, kas isdaudſinahs; to laiku wehl neſinu kad brauſs.

Keiſers no Rattoku aprinkeem dabbujis rakkus, zaur to laudis tam pateiz, par teem ſlikumeem tizzibas leetās.

Latveeschu lihgo-fwehtei.

Wezzee Latveeschi fawam miheſtibas un drauſibas deewelkam Lihgo par gohdu iſkattrā waffarā weenu fwehtku naſti noturreja. — Kad, kad meschi un plawas fawā pilnā lohſchumā gresnojahs, us druwahm labbiba jau wahrpā ſeppojahs un laſtigallas ſeedoſchōs kruhmōs fawas dſeefminas ſkandinaſja, bija tas laits ſlahtu, laipnam un wiffus aplaimodamam deewelkam "Lihgo" fwehtkus ſwinneht. Wezzi un jauni jau ar ilgoſchanu us to deenu gađija, jo dabba ilveenu ap ſho laiku zaur fawu gref-

numu eelschligi mohdinaja un teem wehleſchanas eespeeda, tauteeschu pulka beedrotees, ſenn neredſeta drauga rohku ſpeet, naidu un pahrmefchanu deldeht un aifmirſt, fawu jaunibas ſeedu laiku jau-nekku pulka peeminnedami preezatees un pee jau-nekklehm un jaunekleem — ſafaredeſtees un ſafafmaidees. — Ta tad jau kahdas deenas preelfsch lihgo-fwehtkeem bija wiffas mallas ruhpiga gahdaschana mannama. — Wihi ar rehtainahm fruhtim un waigeem kluſſi un nopeetni fawus farra erohtſchus ſpohtdroja un tikkai woi fawu kummelinu glauſtadiami, jeb paſtaritti us zeffgalla ſchuhpodami, tam dohmu pilni uſſmaidija. — Turpretti jaunelli pa mescheem duhſchigi dſinnaſhs lahtſcheem un ſtirnahm paſklat, pirmeem ka gannama pulku eenaidneekeem un ohtram ka brangam fwehtku zeppescham. Bet tauteetehm bija jo wairak ruhpes un gahdaschana: tahs tezzinaja meddu ſtangelös, bruhtweja meeftku, malla ſmalkus miſtru miltus, zeppa rauschus, ſehja ſeeras un t. j. pr. Pee wiffa ſcha darba jau no rihta agri bija ſkannas dſeefminas dſirdamas. Ta dſeedaja maſtuwē, ta dſeedaja dahrſinā, ſaulei auſtoht druwinkā, ſaulei reetoht ſehtinā.

Latvju gallescheem bija us ſilla kalna fwehtu birſe, kas tikkai fwehtku naſti tauteescheem bij pee-eetama; te mahjoja wianu preesteri, waidslootti un raudſija, ka ne weena neſwehta kahja te netuwo-jahs. — Bet lihds jau trescho reiſt puſſnali ſiſilla kalna bija ugguns blaſhma redſama un jau trescho reiſt waideſotti ar taurehm puhtuſchi, tad zettortā naſti pa wiffeem zeffeem un zeffineem fahla iſchabbeht un kufeht un laudis leelos barros ap fillo kalnu ſakrahees. — No behrni us mahtes rohlahm, lihds us ſpeeka atſpeeduſcham wezzischem wiffi ſteidsahs us ſcheem fwehtkeem, jo tee, ko ſlim-miba un neſpehjneeziba peespeeda fehtā palikt, ſewi par mirruſcheem turrejahs, tadeht, ka lihgo-fwehtki bija tee gresnakee fwehtki par wiffeem zitteem. Iſkattris neffa ſawas dahwanas; ne ſeltu un ſibrabu jeb zittas kahdas dahrgas mantas, to ne, muhſu wezztehwi pratta ſawam preeku deewam labbaki fal-poht. — Winni to labbi pratta iſſchikt, ka tikkai arihgam uſnemſchanahm warr zaur ahrigu gresnumu kalpoht un ka tautas preeka fwehtki teek tikkai zaur tauteeschu weenteſfigu draudſibu, weenprahbitu un mihiſigu ſatikſchanohs puſchki. — Iſkattris neffa ſawā naſtā kahdas dahwanas, ar kahdahm warreja ſawas mihiſus draugus pameeloht un preeka juhtes ſawā ſtarpa pawairoht. Wihi neffa ahdas traunu pilditus ar meeftku un ſeeras ſeelas klehpjus ar rauscheem, meddus ſeera, u. z. Meiſchhas ſem ſalts glabbaja ſmarschigu krohni, ar ko to fenn ifredſetu tauteeti nemannoht gribbeja aplaimoht. — Jaunelli atkal atneffa wihsulotu wainadſiau, ko paſchi pa wakkareem bija taſiſuschi un ar ko nu ſchā naſti latris ſawu lihgawinu puſchkoht taſi-jahs. Arri behrni ar tuſchahm rohlahm nenahža,

— tee sem smaggas sahlu nastas elsdami us preefschu steidsahs un ar tahm wezztehweem mihistu un smarschigu sahlu sehdelli sagattawoja. Waidelottes fagaadija weefus, fanehma tahs fanestas dahwanas un tad steidsahs us sahles isballiht un fwehtku malatti sagattawoht, ta, ka neweenam nebuhtu ne wairak ne masak un ta wiffeem buhtu ruhme un pеetifschana.

Patlabban sahla spohbris mehnies wirs fwehtas bireses parahditees, kad kalmä skanna atskanneja un us ko tad wissi stahjahs rindas un sahla lehni kalmä dohtees. Schim warrenam barram preefschä tezzeja behrni pukkes laisdam. Behz teem gahja waidelotti diwus baltus wehrschus wedsami, kas bija ar ohsolu lappu un kluju wirknehm puschkoti. Blaklam gahja Latwjugallas jaukakas seltenites, lehni un nosahrldamas, rohkä tahs neffa plawu pukku frohkus un lannas pilditas ar veenu jeb mestini.

Scheem pakal steidsahs patte tauta, eekam lihgofohni (dseedataji) fwehtku dsejmu usnemdami sawas halsis pazehla. Tee dseedaja: „Slawa tew spehzi gam pehrkonam, tu fauzi ar skannu halst zaur mahfoneem, Tu dohdi semmei rassu, un leetu un no-wehrsi kruusu no muhsu gattamodamas labbibas.“ — „Slawa tam laipnam potrimpm, tam baggatibas deewam, kas rascho muhsu sehjas, kas plawas baggatigi puschno un muhsu lohpinus fwehti.“ — Skanna atbalss' fwehta birese atbildeja: — fwehti — fwehti. — Senn jau salda meerä duffedami warroai atstahja sawus kappus — ka laudis tolail' tizzeja, — gribbedami lihds ar scho jaunu audsi pee preefku fwehtkeem beedrotees. Tumski viinu weidi jeb seijas ohsolu lappu pakrehfli miroseja, — waidelotti tohs redsedami sawus waigus ar mehteli apsegguschi gahja galwas nokhruschi; — irr pat uppurejami wehrschu leeza galwu pee semmes.

Mu, pee no wellenahm ustaftita altara wissi nostahjahs, ap ko pehrkonam par gohdu scho wehrschu lihpedamas assinis tikkla uppurekas, un kur seltenites peena lannas istukachoja. Ikwens pazeff sawu waigu us debbesi un rohku us kruhti speedams lihds: „Behrkon, paklausi tawu behrnu lihgischana! Potrimp, paklausi jel muhs fwehtidams! Usnemeet laipnigi muhsu nabbadisigu dahwanu: jo kohpeja alga ne irr ta ohsola sihle, bet ta zelma pafcha kuploschana.“

Uppura leefmina lehni sprehgadama pazekkahs un atkal lihpedama alkriht, lamehr beidoht pilnigaki us augschu steepjahs un aplahrt stahwoschus lihds ar apsuhoju scheem ohsoleem opgaismoja. Nopectnee un rehtainee waigi us to itt drohschi skattijahs, eekam jauneki galwas nokhruschi, jo kaunigi stahweja.
(Us preefschu wehl.)

Nihgas Latweeschni labdarrischanas bee-diba un viinas darbi 1872 gadda.
Ar preefku sawem loffitajeem par scho beedribu kahdas finnas pasneedsam, wehledamees, lai viinu

ar to wairak eepasihtohs un pee tahs arri steigtohs wairak palihdscht. — Schai beedribai irr tikkai weens mehrlis, tas irr, tam zeefdiamam brahlim palihdscht un to ta arri irr weenumehr darbojufes zif spehdama peepildiht. Beedru skaitlis scho brihdi gan wehl irr lohti mass, lai gan til weens rublis beedru naudas par gaddu jamaska. Schi beedriba skaitija 1872 gadda til 191 beedrus. Arri tas pee scha beedru pulla bija nomannams, ka dauds ta parahdijahs, kas dohma „deesgan, ka es to weenu rubli aismalkaju.“ Mas beedri nahza pee komitejas un ihpaschi pee pilnahm sapulzehm, zaur lo tad daschu reist pilniga sapulze newarreja notift. Bet zaur to, ka beedri pee beedribas darboschanahm mas pedallijahs, tikkla tee darbi jo smaggi tai komitejai uskrauti. Komiteja pastahw is 18 dahmahm un 9 fungem. Scheem nu bija neween sehdeschanaas atnahkt un spreest, bet arri wissi kas waijadsigs, apgahdaht, eepirk, nabbagus apraudsicht, viinu truhzibu istaujakt un tad wehl sawas deenas beedribas lehki buht. 1872 gadda tikkla 5 pilnas un 20 komitejas sapulzes noturretas, 2 reises teateris israhbits, 2 weesbas wakari un weena islohseschana turreta. — Kad nu wissi schee darbi lihds schim pa leelakai dakkai til komitejai bija jaisdarra, tad gan weenkahrt tai publikas wahrdä schè pateizibü issalkam un ohtrukahrt publiku lihdsam, komitejai peepalihdscht un to zaue sawu pedallischanoths statteht, ka tas darbs, lo weens mass pulzinsch preefsch til daudseem strahda, tikkla paweeglinahs un tomehr warretu tas jo deenas wehl wairak isplehstees. Jo prassischanas pehz palihdsibas weenumehr mairojohs un lai gan no dauds puschein te Nihgas pilsfehla teek par nabbageem gahdahts, tad tomehr schat beedribai wehl deesgan atleek ko gahdaht.

1872 gadda beedriba irr eenehmuse:

No 191 beedra gadda maksa	191 rub.
Allikums no 2 teatera israhdischanaahm un 2 weeki-bas wakareem	209 " 5 "
Allikums no 2 teatera israhdischanaahm lihpä	2082 " 22 "
Wissi gadda dahwinati	194 " 80 "
Pot interessehm ceneriti	120 " 36 "
Kohpa 2777 rub. 43 kop.	

Turpetti irr isdohts:

68 nabbageem nauda valihdsiba kneegia	469 r. 25 f.
3276 porzioni ehdens nabbageem is-dollakte	196 " 56 "
6 bahriau behineem skohlas nauda	36 " — "
1 bahriau kurlineemo skohla	75 " — "
4 lihkeem preefsch fahrla	16 " — "
1 slimneelam	5 " — "
3 nabbageem zaur darbu valihdschits	9 " 13 "
46 behrni seemas-fwehtlos apdahwinati-ar drehsbeam, fahbakem, grahma-tahm un t. i. pr.	174 " 18 "
Teem 10 Maisä zaur truu apfahdetrem	70 " — "
Preefsch beedribas waijadisbahm isdohti:	
Par ihri	120 r. — f.
" druktashanahm	94 " 94 "
" rafschishanahm	3 " — "
" lohni fullaizam	15 " — "
" 1 drehsu uskarams	12 " — "
244 r. 94 "	
Kohpa isdohts 1296 rub. 6 kop.	
Allikums u 1873 gaddu 1481 rub. 37 kop.	

Tat no labdarrischanas heedribas eetaisitā lehki,
las atrohdahs Maskawas Ahr-Rihgå Sprent-eelā
№ 21, irr 1872 gaddā eenemits:

Atlikums ehdamās leetas no 1871 gadda	308 rub.	2 lop.
1872 gaddā pahēdojti 49178 porūponi pa 6 lop.	2950	" 68 "
tāpat 23688 tāpat pa 4 lop.	947	" 52 "
tāpat 23025 gabali maišes pa 1 l.	230	" 25 "
tāpat lauli un samagaš	12	" 82 "
Interessēs	1	" 47 "
dahvinati	20	" 40 "
	Kopā 4471 rub. 16 lop.	
Wissos izdohšanas kopā irr par ihti, lohnī un ehdamahm leetahm	4208 rub. 5 lop.	
Tellaht wehl atlikusīas ehdamas leetas par	300	" — "
	Kopā 3661 rub. 22 lop.	
Pa wissam kopā 563 rub. 11 lop.		
1. Janvarī 1873 gaddā beedribai mantibū pastahweja ūlaidē naucā	148 rub.	22 lop.
Naudas papīkros	3513	" — "

Schee heedribas mantibas flaitti gan scho brihdi
leeli parahdahs, bet irr jaleek wehrâ, ka heedriba
irr nospreeduse zelt weenu Latweeschu bahriau sfôhlu,
ar to wahrdu „Pehtera sfôhlu“ un libds no
augstas waldischanas buhs attauschana dohta, ta
arri tics tuhliht atwehrta. — Tà tad lai nu scho
nodohmu warretu pilnigi, ka nahlahs, isdarriht, wehl
irr dauds jaruhpejahs un jagahda, ka kapitals tistu
pawairohsts, ka neween heedriba spehtu sawu pee-
nahfumu isdarriht, tas irr, tohs jau wianas apgah-
daschana buhdamus nabbadisnus usturreht, bet arri
to nodohmatu sfôhlu, furras attauschana drihsa
laila irr gaivama, ceristeh' un kohpt.

No tehdeem labdarrigeem darbeem weenumehr wif-
fai publikai dauds un neapswerrami labbumi atlezz
un topehz arri irr publikas usdewums, pee tahdahm
labbarrigahm usnemfchanahm jo zeefchi peedallitees.
— Ta, fa lihds schim un arri is teem skaitteem
no 1872 gadda irr redsams, mehs warram dauds
no muhsu Latweeschu labdarrishanas heedribas
zerrecht un effam pahrleezinatt, fa publika sawu
spehzigu rohlu jo deenas wairak steigsees tai pa-
sneegt. — Tapat fa jau ifgaddus irr bijis, schi
eedriba irr atkal scho gaddu April mehnesi no-
dohmajust weenu islohsfchanu turreht, no fur-
ras puffs eenemfchanas tits preelfsch heedribas nab-
bageem un ta ohtra puffs preelfsch tahs jaun-
zeltamas flohlas, isleetata. — Mehs no sawas
pusses scho usnemfchanohs ikweenam pee firds lisdami
wiffas zilwezibas usturrefchanas labbad luhdsam:
nahzeet un palihdseet, — palihdseet dahwanas preelfsch
islohsfchanas atnestdami un lohses pirkdami; sinna-
dami, fa labdarrigeem darbeem irr jo wairak sweh-
tibas, kad wairak pee teem peedallahs. T.

Novgorodā pee Luban stanžas pahrdoh-damas woi isnohmajamas mahjas.

I. Tigobas un II. Smerdinās iepmālā.

Kahdas 12—15 werstes leelajos Luban^{*)} stānījās lus Pehterburgas. Maſlavas dſel'szelju, 77 werstes no Pehterburgas) irz pahrohdamas, ieb ja virzejj negaddahs, us paiglu laitū us arrend jet nobhū īe-
rohdamas appatčia minnetas 12 pilnigi ēetaſtas mahjas, Dīgodaš
gabbala, ar labbi apfuhdoteem lauseem, ar ehlaheim, plawahim, gan-

nibahm un mesherm. Bar to paschu zellu, tilka 4-6 werfes tah-
la, atrohdahs rabs 15 mahjas Smerdinad gabbala.

Mahiu un semmes avrafifiana

L. Tigodas gabbalā.

Wahrdē:	Leelums puhraweet.:	Wēbrība nāndē, skaidrā rubublōs	Bīt affer upmals peederr:
1) Indriksjōhn mahja	31 p. w.	6½ rub.	200 rub.
2) Straus	84 " "	10 "	840 "
3) Delfientahl	55 " "	11 "	600 "
4) Schulz	74 " "	8 "	600 "
5) Grünberg jaunais	90 " "	11 "	1000 "
6) Grünberg wezzais	150 " "	10 "	1500 "
7) Thalberg	48 " "	12½ "	600 "
8) Seeberg	39 " "	9 "	350 "
9) Telzman	60 " "	8½/₃ "	500 "
10) Grauman	62 " "	7½/₃ "	480 "
11) Platman	75 " "	9 "	675 "
12) Brachvogel	60 " "	12 "	725 "
-0- bes mahjabūt	114 " "	3½/₃ "	420 "
II. Smardinās gabblā.			
13) Kahrslin	65 p. w.	8 rub.	520 rub.
14) Schänter	75 " "	8½/₃ "	650 "
15) Lačman I.	146 " "	8 "	1170 "
16) Lačman II.	66 " "	7 "	460 "
17) Kražbergs	107 " "	7 "	750 "
18) Ūšcheefur	63 " "	7 "	450 "
19) Haberkorn	75 " "	5½/₃ "	400 "
20) Dibrīfēr	78 " "	5 "	400 "
21) J. J. Leitendorfs	80 " "	5 "	400 "
22) Sembach	75 " "	6½/₃ "	500 "
23) A. Beiteņek	70 " "	8½/₂ "	600 "
24) R. Beiteņek	72 " "	8½/₂ "	600 "
25) Urban	106 " "	8 "	850 "
26) R. Leitendorfs	65 " "	7 "	450 "
27) J. Leitendorfs	53 " "	7½/₂ "	400 "
-0- bes mahjabūm	100 " "	3 "	300 "
-0- bes mahjabūm	150 " "	2 "	300 "

Peesihmeschana. Par Tigodas upju (ar it jauseem fauseem frosteem) pavassars brauz ar labbi leelahm prezzi latwahm preetstraumi us Luban stanziun. Tigoda eeteli Welchawas uppé, kas galla no-eet us Pehterbuzgu. Tahe mosafas uppites: Lejja, Emerdina eeteli Tigode. Mas mallas preetsch kurriachanaos irr isskai gabhalobs № 18, 19, 20 un 22. Bitteem wisseem irr malla us ilgu laiku pavilnam, un dascham netrubbli arti bishykohti. Leelakaja mahju ecchihwotoju dallsa liidsch schim tvereja 6-10 gohwju lohpus, bes tam fregus, aitas, zuhlos, iá, ta laukt irr labbi sejihdhi. Semme pa leelakai dallot irr mahlaina, retti kmillaina. — Te sejz: rudosus, kweeschus, mesdus, ausas, linnus, kannepes, straus, puppas, nadd kartupeles, lahrostus, un missadas ohgas. Zaur zaurem kartu mahjus isang pilntgi gadda uetus us lauteem. — Slongama gohws een is par tveestu ween ilgaddus til davos,zik ta irr pizzejam malfasjue. — Tois mahjas platzhus № 5, 6 un 15 ware pizzej meegli callbt wairal dallus un tur eetalihi masafas mahjas, ta, ta faktram isnugli upymalla, lauku plazzis, plawas un meschs. — Preetsch wisseem mahju gobbaoleem irr landiariet gattawas.

Wiffas ūchis minnetas 27 mahjas näk kadebt no jauna ne poħ-
deħfhanu jed arrendi, ta' winnu tagħadnej reeħiwaraj, u emmuffinati
no weena winnu starpa, 8 gaddus jid-żeġ weli nseħħiwojx u le-
lakai dallas it-turri tappużi, erri u s'reekhsdeienahha ne fo negħiġi
malka, kaneħx żiit Latmeħi f'id aplakżejt muisħas malka il-
gaddus arrendi 50 kap. l-ids 1 rub. par puħarweru u vallekk it-
labbdi. (Preelsx ed-ħiexwachha, t. i. mahju u luu kiċċi et-tarċiħha
tibbi f-kunnekk) Għribbedha lat-tee, tas-sa' dakkx kurejhem sali luuħi,
biex moxi fu spieka, warrext paprekks ekraha labbu luuħu puli u
t. i. pr. un tad-żahha to' eejħu kumma nolliggi nauou par sejnni is-
malka u bes greuhjura semm par ihpaċċu xemantoh. — es-
li kien iegħix jurha għad-dan, lai gan man weens u
oħris tiegħi, ta' manna tif' leela użżizzu u fawwex tauteeħem war-
roħ isnaqħi par laurru u lahdin is-Sħam. Il-pateeji arri atrad-
dabs, tas-īsgudroja, ta, ja fassei laiku isswildomi man ne fo nemaf-
fa schot, tad-żewnej taf'shu man us-brul schot partada dewej (par
furru naudax ūchis semm is-riċċa); semmie ja'is schot aħrejnum u
uhi rihru leħti pahidohha u f'id warrejx schot waribu pax-
buli puħarweru semm ispiċċi (t. i. par taħbi naudu, to' laimni
Latmeħi f'id kreeku u Wahju muisħnekkem par għadu arrendi
malka bes zereħas mahju par ihpaċċu xemantoh). Taħda miex
nu finnha tiegħi, kam es-pee semmex pirkħanha politiku partadda, dab-
bus schot, (ta' tappu is-riċċinahha) wiċċi it-tid lu, wiċċi nko, bet f'id
tas-eeħħiha woi u nko, woi uż-żi ma fu deejstha biex xemmaksu is-
wiff buktu eenahgiż bes malkas (Ieb par weengaddha arrendi)
Leħbi, jo f'id teżżeġ skaidri finnoħ, ta' teem palidhej schot ar-ri-

